

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, kedd 1909. április 20.

87. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. Egy hónapra . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Tengeri magánjogunk kodifikációja.

— A most megjelent előadói tervezet. —
I.

Tengeri magánjogunk, azt mondhatnók szinte stilszerűen, a magyar törvényhozás valószínűleg „tengeri kigyó”-vá kezdi kinőni magát, de nem azért illik reá e megjegyzés, mintha már hosszú évtizedek óta készülne a kodifikációs tervezet, hanem azért, mivel a tengeri magánjogról 1894-ben készült törvényjavaslatunkat elismert kiváló volta dacára sehogyan sem bírjuk képviselőházi tárgyalásig juttatni.

A jelenlegi állapot pedig nemcsak nemzeti önértékünk szempontjából, hanem egyébként is sérelmes, hiszen a magyar tengerparton ma is még a francia tengerjog olasz fordítása érvényes, melynek intézkedései pedig nagyjából azonosak a még Colbert által 1681-ben készített „Ordonnance sur la marine” rendelkezéseivel.

Igaz ugyan, hogy a hatályban levő mai francia tengeri jog is ezen alapszik, de ez lassankint a kor által követelt átalakításokon ment keresztül, egyszóval modernizálódott, míg a magyar tengerjog ezen korszerű változtatásokból csak annyit értékesíthetett, mint a mennyi változás azon 1681—1808-ig, t. i. a „Code de Commerce” meghozataláig történt.

Ekkor vetté ugyanis át Ausztria-Magyarország a francia tengeri jogot. Azóta azonban, dacára a száz évnél, alig egynéhány kérdésben intézkedett újabb magyar tengerjogi törvény, sőt még e csekély számú változtatás is inkább adminisztratív jellegű, mint a szorosán vett tengeri magánjog körébe vágó rendelkezés.

Egy csöppet sem csodálkozhatunk tehát azon, hogy a tengeri magánjog általános kodifikációjának kérdése már régen napirenden volt. Tekintve azonban csekély jelentőségű tengeri kereskedelmünket, az ügy hosszú időn át nem tartozott az égető kérdések közé. De azóta hatalmas magyar hajózársaságok keletkeztek és tengeri kereskedelmünk évről-évre nagyobb arányokat ölt, elérkezettnek látszott az idő arra, hogy a magyar tengeri jogot magyar törvényvel is szabályozzuk.

Az első tervezetet még Szilágyi Dezső megbízásából Nagy Ferenc dr. budapesti egyetemi tanár, legjelesebb kereskedelmi jogászunk készítette 1894-ben, midőn a Magyar Tud. Akadémia kiadásában e gondos és nagy tudományos készültséggel megírt javaslat általános és részletes indokolásaival együtt megjelent.

Ekkor, vagyis másfél évtizeddel ezelőtt, a tengeri magánjog még az Ausztriával fennálló vám- és kereskedelmi szövetségünk értelmében közös megállapodással elintézendő ügy volt és ilyen volt már akkor 120 év, vagyis 1774 óta, mely évben az „Editto politico di navigazione mercantile” kibocsátott. E rendelet a francia

tengerjog mellett szintén forrása tengeri jogunknak, de nem annyira magánjogi, mint tulajdonképpen közjogi jellegű intézkedést tartalmaz és így tengeri magánjogunkra nézve korántsem bír olyan jogi jelentőséggel, mint „Code de Commerce,” melyet tulajdonképpen I. Napoleon terjesztett ki a magyar tengerpartra, midőn 1809-ben az illyriai királyság jogviszonyait megállapította.

Tengeri magánjogunk tehát csak Ausztriával egyetértésben lett volna kodifikálható, ez azonban a felmerült viták miatt nem történt meg, Ausztria ugyanis a közös tengeri magánjog kodifikációjának alapjául épp úgy a német tengeri jogot kívánta volna tenni, mint ahogy a szárazföldi kereskedelmi jog is úgy nálunk, mint Ausztriában tudvalevőleg a német kereskedelmi törvénykönyvnek recepciója.

A magyar kormány azonban tekintve azt, hogy az osztrák és magyar tengerparton már egy évszázad óta a francia tengerjog érvényes, veszélynek tartotta e megcsontosodott joggal egyszerre szakítani és nem fogadta el az osztrákok álláspontját, hanem egészen önálló javaslatot dolgoztatott ki, mely azonban a mai érvényes rendeleti és szokásjognak lehetőleg teljes figyelembevételével készült és emellett tekintettel van a tengerjog korszerű haladása által elért eredményekre is.

Az osztrák kormány ezt az 1894-iki javaslatot, bár az érdekelte tengerészeti körök is jónak találták, nem fogadván el közös tárgyalás alapjául, a dolgon nem lehetett másképp segíteni, mint úgy, hogy e kérdést az Ausztriával közösen elintézendő ügyek közül kikapcsoljuk és erre nézve Magyarországnak független intézkedési jogát biztosítjuk. Ez meg is történt a múlt évi március 30-án szentesített 1908. évi XII. t.-c.-ben, mely tudvalevőleg rendkívül hosszas viták után és nehézségek elhárítása mellett szabályozta újból Ausztriával való kereskedelmi viszonyainkat. E törvény VII. cikke ugyanis kikapcsolta a közösen elintézendő ügyek közül nemcsak a tengeri magánjogot, hanem a tengerészek betegségyezése és baleset elleni biztosítása, továbbá a kikötőrendészet és tengerészek szolgálati viszonyaira vonatkozó rendtartás tárgyában hozandó törvényeket is.

Ezzel végre szabad kezet nyertünk arra, hogy tengeri magánjogunkat önállóan, Ausztriától függetlenül szabályozzuk és ezáltal nemcsak azt érjük el, hogy teljesen belátásunk szerint alkothajnk meg tengeri magánjogunkat, hanem, ha e téren törvényhatóságilag Ausztriát megelőzzük, az kénytelen lesz majd követni a magyar törvényt is, mert az elképzelhetetlen, hogy az osztrák tengeremlék joga lényegesen különbözzék a magyar tengerpart jogától.

Günther Antal igazságügyminiszter tehát az 1908. évi XII. t.-cz. által teremtett helyzet következményeképpen Nagy Ferenc dr.-t azzal bízta meg, hogy első 1894-iki javaslatát, figyelembe véve a változott viszonyokat, újból dolgozza át.

E megbízás eredménye a f. évi április hónapban megjelent újabb tengeri magánjogi törvénytervezet. Maga a szerző kijelenti, hogy „mindazokat a véleményeket és bírálatokat figyelembe vette, melyek az első tervezetre vonatkozólag közöltettek” és nem kisebb figyelemben részesítette mindazokat a törvényhozási és irodalmi jelenségeket is, melyek az első tervezet közzététele óta letelt 15 év alatt a külföldön történtek, ezek sorában különösen a belga „Comité maritime international” (nemzetközi tengerjogi bizottság) által rendezett nemzetközi tanácskozások vitaanyagát és a Velencében 1907-ben tartott konferencián némely fontosabb tengerjogi kérdéssről javaslatba hozott egyöntetű szabályokat.

Örömmel üdvözöljük e jeles elaborátumot, mert azt reméljük, hogy abból mihamarabb becikkelyezett törvény lesz és tengeri jogunk végre szilárd tető alá kerül.

UJDONSÁGOK.

— **Daniló herceg Fiumében.** Daniló herceg montenegrói trónörökös tegnap délután 2 órakor feleségével együtt a „Gödöllő” gőzösön Cattaróból ideérkezett. A hercegi pár még délután 4 órakor automobilon folytatta útját Olaszország felé.

— **Házasság.** Ricsiczei Tomičić György, az Első horvát takarékpénztár hivatalnok, Tomičić György nyug. altábornagy és magy. főrendiházi tag fia eljegyezte Bolf Miczike kisasszonyt, Bolf János nagykereskedő leányát.

— **Királyi elismerés.** A király megengette, hogy hliniki Neuberger Ignác dr. királyi kuriai tanácselnöknek nyugalmahelyeztetése alkalmából sok évi hű és buzgó szolgálataiért legfelső elismerése tudtul adassék.

— **Szenzációs házkutatás Fiumében.** Tegnapelőtt délután 5 óra tájban Ormay rendőrpáncsnok egy rendőrségi jegyző kíséretében továbbá a Jellasics ezred főhadnagy-adjuvánsával és a dandárpáncsnoksághoz hadsegédként beosztott ulánus főhadnaggyal megjelent Vaggi Parigi helybeli gramofon-kereskedőnek, olaszországi alattvalónak via del Moló 2. szám alatti lakásán és ott a néhány nap óta Fiuméből eltűnt Vaggi minden holmiját átkutatva, tüzetes házkutatást tartottak. Még a cipők talpait és a nyakkendők beléseit is megvizsgálták és a képeket is leemelték a falról.

Ezen kutatás után Vagginak a via Adamichon levő üzletében is házkutatást tartottak, elkobozván iratokat, okmányokat stb. Abból hogy a két kalonatiszt is résztvevő a házkutatásokban arra lehet következtetni, hogy kémkedési ügyről van szó.

Vaggi kinek üzlete alig forgalmazott valamit, igen nagy lábon élt és a hónapnak felét Fiume és Olaszország közötti úton töltötte. Lakásadóbjének vallomása szerint egy hónap

folyamán alig aludt ötször-hatszor lakásában. Már a Comunaléban történt mult heti irredentista tüntetés értelmi szerzőjéül is őt vette gyanuba a rendőrség és ekkor Vaggi óvatosságból átköltözött Abbaziába.

Szombaton este hat órakor két fiúmei detektív felismerte Vaggit Abbaziában a Breisach-féle virágkereskedés előtt ésegy abbáziai rendőr segítségével letartóztatottnak jelentette ki. Vaggit feltűnés nélkül még az este beszállították a fiúmei rendőrség börtönébe. Ma délelőtt kihallgatták, de a vizsgálat eddigi eredményét a rendőrség titokban tartsa.

— **Revolveres merénylet.** Tegnapelőtt este 7 óra tájban a via del Duomon lakó Frescura Ágost nevű közsörüs az óvárosi via dell'Arco Romanon haladt, mikor egy vele szembe jövő fiatalember szó nélkül nekiszegte homlokának revolverét s lesütötte annak ravaszát. A revolver szerencsére csak csettent, de nem sült el, mire a fiatalember még egyszer Frescura felé lőtt, kinek a golyó bal halántéka mellett süvített el, annyira, hogy majdnem horzsolta azt s azután egy mellette levő ház falába furódott. A lövésre odarohantak a járőrök, mire a merénylő egy barátjával együtt megfutamodott. Frescura halálos ijedségében a rendőrségre ment, hol elmondta, hogy merénylőjében Jurkovics Antal 22 éves buccarii illetőségű fiatalembert ismerte fel.

A rendőrség Jurkovicsot barátjával együtt, kinek neve Lutich Antal, letartóztatta és elzárta. A merénylet állítólag családi okokból történt.

— **A magyar nyelv a haditengerészetben.** Egy pólai német lap, a „Polaer Tagblatt“, melyet semmi esetre sem a pólai olaszok, hanem csak a pólai tisztek számára tartanak fenn hír szerint a hadügyminisztérium támogatásával, azt írja, hogy a haditengerészetben egy idő óta bizonyos nyomtatványokat, melyek eddig kizáróan német szövegűek voltak, most már német és magyar nyelven állítanak ki. A pólai lap nem tudja megmondani, hogy micsoda nyomtatványokról van szó, de azt hisszük, hogy még semmi okunk sincsen a haditengerészet magyarosításának örvendezni, mert egyelőre csak a katonai behívócédulákról és a katonai elbocsátócédulákról van szó; ezeken a német szöveg mellett ugy a hadseregben, mint a haditengerészetnél valóban magyar szöveg is van egy idő óta, ha ezek az iratok magyar hatóságoknak és magyar katonáknak szólnak. E szerint tehát nem valami nagy dologról van szó, valami „kéz alatt“ adott kedvezésről beszélni pedig, mint a pólai lap teszi, tisztára tudatlanság.

— **Ásványvíz helyett szublimát.** M. J. 27 éves helybeli tisztviselő, ki a via Adamichon lakik tegnapelőtt este vacsorára hazatért. Vacsora közben bort töltött poharába s ráadásul ásványvizet akart hozzá önteni. Lakásadósnője behozott egy ásványvízhez hasonló italt, melyből a fiatal ember gyanútlanul töltött egy keveset. Azonban alighogy 1—2 kortyot lenyelt a borból, fájdalmat érzett belsejében. Menten leesett a székről a földre, ahol kinjában rángatózni kezdett. Megrémmült lakásadósnője ágyba fektette és gyors segítséget nyújtott neki, majd orvost hivatott, mire a tisztviselő jobban lett. Csak azután vették észre, hogy szublimátoldatot volt az ásványvíznek képzelt folyadék. Hogy mire kellett az asszonynak a szublimát oldat, azt eddig nem sikerült megállapítani. A tisztviselő állapota szerencsére nem súlyos.

— **Kirándulás a Brioni szigetekre.** A Magyar-horvát tengerhajózási társaság holnap, kedden a „Tátra“ gőzössel kirándulást rendez a Brioni szigetekre. Indulás Fiuméből reggel 7.15 órakor. Indulás Abbaziából reggel 8 órakor. Indulás Lovranából reggel 8.30 órakor. Visszajövet Brioniból d. u. 4 órakor. Menetár 10 korona személyenként. Jegyek Fiumében az Adamich molói penztárnál Abbaziában a molón levő jegypénztárnál válthatók. Étkezés a hajón.

— **Kivándorlási értekezlet.** Az új kivándorlási törvényhez szükséges végrehajtási

uttasítások tervezete ügyében tegnapelőtt és tegnap a tengerészeti hatóságról értekezlet volt, a melyen Roediger Ernő révkapitány, Kotán Dezső, a tengerészeti akadémia volt igazgatója, Tauffer dr. hatósági orvos, a belügyminisztérium kivándorlási ügyosztálya és a tengerészeti hatóság kiküldött tisztviselői vettek részt.

— **Az ismeretlen öngyilkos.** Nem sikerült eddig megállapítani annak a munkáskülsejű embernek a kiletét, aki a riva Levantén tegnapelőtt a vízbe fult. A halottasházba tegnap sokan mentek, de senki sem ismerte fel az öngyilkost. Ennélfogva valószínű, hogy idegen. Holttestét lefénnyképezték és ma mint ismeretlent eltemették.

SZINHÁZ.

A szombati és vasárnapi magyar előadások. Szombaton este Ziehrer szépzenéjű operettje „A hódító keringő“ került színre a Fenicse színházban. Ismét az a mélyen elszomorító impresszió vett erőt rajtunk, amely minden operette-előadásnál elfogja a jobb műélvezethez szokott hallgatót. Balláné Csik Irén ismét egy fiatal szerelmes leányt adott — pedig ott volt Vadváry grófné asszonyszerepe is — és ismét énekelt az ő sajátos bántóan kellemetlen énekhangján.

Sőt táncolni is próbált. Cseöreg ez estén is tremolázott. Ezzel a hibájával annyira elrontja énekszámainak hatását, hogy a közönség alig bírja élvezni. Székely Gyulának is rossz estéje volt. Szentgyörgyi Lenke igen temperamentumosan játszott és bájosan táncolt. A második felvonás táncjelenetét kétszer megismételtette vele a közönség. Énekében persze csodálatos ügyességet fejt ki a — regiszterek cserézésében, amit azonban mindenki megbocsát neki. A második felvonásban előforduló ballejtánc jól sikerült és a melodikus, fülbemászó zene is igen megnyerte a közönség tetszését. A ház csak félig telt meg.

Vasárnapon délután „A kornevillei harangok“ került színre félház előtt. Művészi előadásról a gyerekzsivajban és a folytonos zajongásban természetesen szó sem lehetett.

Tegnap este Gárdonyi Géza ismert színműve „A bor“ került színre telt ház előtt. Heltai Jenő Göre Gábor szerepében és Cseh Iván Kátsa cigány szerepében kitűnőek voltak. Igen jók voltak Baracs Imre és Baracs Matyi személyesítői Székely Gyula és Rogoz Imre is. Bérczy Gyula (Durbints) nem felelt meg és Szentgyörgyi Márta egészen elejtette a szerepét, amelyet ugylátszik meg se tanult tegnap. B. Csik Irén minden áron egy dalt. — „Nincsen annyi tenger csillag az égen“ — énekelt betétnék, holott az nincs is a szerepében. Takács Mariska, Uti Gizella és Havassy, Szidi igen jól állták meg helyüket.

Ma este „A biberos“ kerül színre. **A hét műsora.** Ma hétfőn este Parker Louis híres drámáját, a *Biberos-t* mutatja be a színtársulat, míg kedden egy kedves raprizben lesz része a színházjáró publikumnak, amennyiben Strauss gyönyörű zenéjű operettjét a *Varázskeringő-t* adják.

Szerdán a Nemzeti Színház idei évadjának egyik legkimagaslóbb művészi eseménye, Abonyi Árpád kitűnő katonadarabja a *Gyermek fog* színrekerül. Abonyi darabja érdekes, izgalmas tárgyat ölel fel s valamint a „Takarodó“ és „Fátum“ a katonaelet számos kedves és szomorúan megható epizódjait viszi színpadra. A címszerepét Rogoz Imre, a többi főszerepét Szakács, Lajthay, Farkas, Zöldi, Uti, Takács Mariska játszzák.

Csütörtökön Eyslernek a *Vándorlegény* világhírű komponistájának szenzációs új operettje a *Szerencse malacz* kerül színre. A fülbemászó, népszerű operett Bécsben egyfolytában 200-szor került színre.

Pénteken: Tanítónő (másodsor). Szombaton Hódító keringő (másodsor).

„La Gioconda“. Tegnap este adták először a városi színházban Ponchielli „La Gioconda“ című operáját telt ház előtt. Az újdonságnak általános zajos sikere volt. A zene nem az a szentimentális olasz zene, amely a többi ismert olasz operazeneszerzők műveinek jellegzetessége, hanem inkább hatalmas accentusokkal teli. A darab hangszerelése kitűnő. Különösen tetszett a III. felvonás fináléja, mely gyönyörűen van felépítve, csak kár, hogy a pompás quintett szólamai teljesen elvesztek a karok tulságosan erős énekében. Ernestina Poli Radacio Gioconda szerepében művészi ambícióval és tudással oldotta meg feladatát. Meleg játékkal párosult gyönyörű hangja különösen a IV. felvonás nagy áriájában ragadta frenetikus tapsra a közönséget. Narcisio Del Rj Enzo szerepében szintén magas kvalitást mutatott be. „Cielo e mar!“ kezdetű áriájával a II. felvonásban egy csapásra meghódította a közönséget. Nyílt színen sokat tapsolták. „Barnaba“-t Bellantoni adta. Játéka kitűnő, azonban helyenként túl erősen működtette hangszálait, ami különben csengő baritonja rovására megy. Dicséretes Carozzi szereplése is, kinek tiszta öblös baszusa nagy hatást keltett. „Laura“, szerepében nem volt a legjobb Hotkotska k. a.; az ő mezzoszopránja mintha be lett volna tegnap rekedve. Ellenben „La Cieca“ a vak anya szerepében pompás mezzoszopránt hallhattunk Luisa Furlando-tól. Meg kell még emlékeznünk a balettről, melynek bemutatása ugy az I. mint a III. felvonásban határozottan művészi volt. Ma ismét „La Gioconda“ kerül színre.

Fenicse színház.

Ma hétfőn, apr. 19-én este 8 órakor

A biberos

Színmű 4 felv. Írta Louis Parker.

Személyek:

Giovanni Medici, biberos	...	Szakács Andor
Giuliano, az öcsse	...	Rogoz Imre
Bartholomme Chigi, római kalmár	...	Székely Gyula
Guido Paglioni, senator Perugiából	...	Farkas Béla
Andrea Strozzi, firenzei száműzött	...	Lajthay Károly
Peter Ramsan, sherbornei apát	...	Heltai Jenő
Francesco	udvari papok	Szécsi Ferencz
Luigi	...	Turányi Alajos
Beppo, capitoliumi harangozó	...	Bérczy Gyula
Pietro, Giovanni szolgálója	...	Cseh Iván
Claricia Medici, a biberos anyja	...	Uti Gizella
Filiberta, Chigi leánya	...	Takács Mariska
Honorina, Filiberta társalkodónője	...	Szentgyörgyi M.

Holnap kedden április 20-án:

„A varázskeringő.“

Távirat ◀ Telefon.

Minisztertanács.

BUDAPEST, apr. 19. Budapesten tegnap délelőtt Kossuth Ferenc lakásán Wekerle Sándor elnöklete alatt minisztertanács volt, melyen a távollevő Apponyi Albert grótot Tóth János államtitkár képviselte. A minisztertanács az aktuális politikai kérdésekkel foglalkozott.

A banktárgyalások.

BÉCS, apr. 19. Wekerle ma délelőt 11 órakor meglátogatta Bienerth osztrák miniszterelnököt, akivel megállapodott, hogy a banktárgyalásokat ma délután megkezdik. Ezután a magyar házban magyar minisztertanácsot tartottak, melyen Wekerle, Apponyi, Kossuth, Zichy Aladár miniszterek és Szerényi államtitkár vett részt.

Az önálló bank melletti.

NAGYKÖRÖS, apr. 19. Itt tegnap népgyűlés volt az önálló bank mellett. Barabás Bélát, a kerület országgyűlési képviselőjét felkérték, hogy az önálló felállítását sürgesse meg a kormánynál.

Hódoló fölvonulás Bécsben.

BÉCS, ápr. 19. Bécsben tegnap mintegy 75 ezer főnyi tömeg hódoló fölvonulást rendezett a királynak, azon alkalomból, hogy a békét sikerült fentartania. A király válaszában ezt mondta: „Boldog vagyok, hogy monarkiam összes népei” számára fenntarthatam a békét.

Magyar miniszterek Bécsben.

BÉCS, ápr. 19. Wekerle miniszterelnök, Kossuth kereskedelmi miniszter és Sztéryni államtitkár tegnap este kíséretükkel Bécsbe érkeztek és a magyar minisztériumban szálltak meg.

Popovics eskütétele.

BÉCS, ápr. 19. Ma délelőtt tíz órakor folyt le a Burgban Popovics Sándornak az Osztrák Magyar Bank új kormányzójának eskütétele, melyen Wekerle miniszterelnök is megjelent. Az eskütétel után a király Popovicsot magánkihallgatáson fogadta.

A német trónörökös Budapesten.

BUDAPEST, ápr. 19. A német trónörökös ma keresztül utazott Budapesten. A fogadására a pályaudvaron megjelent magyar urakkal kedélyesen elbeszélgetett.

Kaas Ivor rosszabbul van.

BUDAPEST, ápr. 19. A tüdőgyulladásban súlyosan megbetegedett Kaas Ivor báró állapota ma éjjel rosszabbra fordult.

A maroshévi tragédia.

MAROS-VÁSÁRHELY, ápr. 19. Ma hirdették ki a Pártos-Giacomuzzi ügyben az ítéletet. Az esküdtek verdiktje alapján Pártos mérnököt a bíróság gondatlanságból okozott emberölés miatt egy hónapi fogságra ítélte, melyet azonban a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vettek. Pártost az ítélet alapján azonnal szabadlábra helyezték. A verdikt kihirdetése után a hallgatóság zajosan megéljenezte az elnököt.

Konstantinápoly ellen.

TRAPEZUNT, ápr. 19. Négyezer önkéntes és 15 ezer gyalogos készen áll itt arra, hogy Konstantinápoly ellen vonuljon.

ÜSZKÜB, ápr. 19. Az albánok és a kurd nemzetiségek hajlandók arra, hogy a török főváros elé vonuljanak.

Belső háború Törökországban.

SZALONIKI, ápr. 18. Innen és Serresből öt katonai vonat indult el Muradliba. A vonatokra ma hat gyorslövésű ágyúteget helyeztek fel. A harmadik hadtest tizenöt rendes ezredből, egy önkéntes ezredből, egy gyorslövésű századból, két lovas escadronból és egy hegyi tüzérezredből áll.

A győzelemben erősen biznak. A második hadtest is követni fogja a harmadikat.

A szultánt detronizálni akarják.

SZALONIKI, ápr. 19. A drinápolyi és a szalonikii hadtestek ifjútörök tisztjei urai a helyzetnek. Követelni fogják, hogy Abdu Hamid mondjon le a trónról.

Az új török kormány valószínűleg kénytelen lesz a legközelebbi napokban lemondani, mivel nem maradhat meg helyén.

Hadihajók a török vizeken.

MALTA, ápr. 18. A „Swifsure” és „Triumph” hadihajókat a keleti vizekre indították.

TOULON ápr. 18. A „Victor Hugó” és a „Jules Michelet” hadihajók Villefranchéból Pireuszba indultak.

1909. évi 1380. Számhoz.

Fenyő- és bükk mü- és tűzifa értékesítés tövön.

A szusáki kir. erdőhivatalnak alárendelt Ijeszkováci, krasznói, skárci, briogi, koszinji, karlobágói és udbinai erdőgondnokságok rendes évi vágásaiban kijelölt jege-nye-, lucz- és erdeifenyő, továbbá bükkörzseknek mintegy 175123 m³ fenyő és 62538 m³ bükképület- és műfára, továbbá 132716 m³ bükk- és 184592 m³ fenyőtűzifára becsült és egészben véve 1.001.815 K kikiáltási árral megállapított faanyagoknak 56 részletben tövön való eladása érdekében a szusáki kir. adóhivatalnál folyó évi május hó 24-én délelőtt 10 órakor kizárólag zárt írásbeli ajánlatok útján történő versenytárgyalás fog tartani.

Ajánlatok csakis részletenként tehetőek.

Bővebb felvilágosítást a szusáki kir. erdőhivatal s a fent említett erdőgondnokságok nyújtanak.

Szusákon, 1909 évi április hónapban.

Kir. erdőhivatal.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 18. Az „Ikdam” és az „Independant” jelzik 14 angol hadihajónak Mitilene vizeire való érkezését.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Csak néhány napig.

Teljesen új műsor.

Romana Jone olasz énekesnő,
Clyo Mitzi magyar szubrett,
Kővay Louis kómikus,
Herisette Lydye horvát szubrett,
Reichsberg Fritzi szubrett,
Trio russo Saratoff ének és tánc,
Jaulusz Matras groteszk komikus,
Relly Berté tiroli és bécsi excentrique,

Estéknként fényes bohózat.

Karmester: Rendező:
Viridilio Virgili Venutti Nino.

Nagyszerű látványosság!
Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

A „Villa Rosa”-ban Pecinén azonnal bérbe adó

6 szobából álló lakás

a szükséges mellékhelyiségekkel.

Kiadó május I-re egy lakás,

mely áll egy szoba, konyha előszobából stb. Via ciotta 8 II. em.

Figyelem!

Tavaszi csapolása

a világhírű „Szent István”

védjegyű Dupla Malátasörnek

A Kőbányai Polgári Serföző r. t. gyártmánya

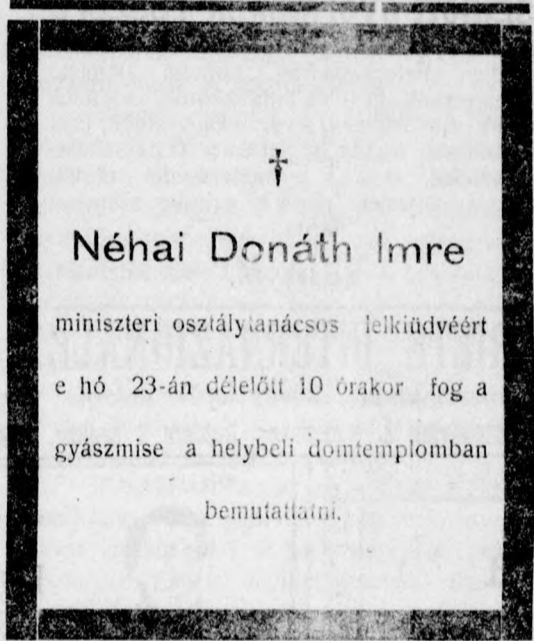
7 legmagasabb kitüntetés

Orvosilag ajánlva. Kivétel minden világrészbe.

Nápona friss csapolás:

Fiumében: „Grand Hotel Europa” éttermeiben és kávéházában, a „Hotel de la Ville” éttermeiben és kávéházában, továbbá: a „Gambrinus Buffet”-ben, Via del Lido, a „Magyar vendéglőben,” Riva Szápáry, a „Grünfeld vendéglőben,” Viale Francesco Deák, az „Andamo dal Tita” vendéglőben, Via S. Girolamo.

Susákon: a „Hotel Susak” varietében.

Néhai Donáth Imre

miniszteri osztálytanácsos lelkiüdvéért

e hó 23-án délelőtt 10 órakor fog a gyászmise a helybeli domtemplomban

bemutatlatni.

Szoptató anyák

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsio használat által.

Kimerültség megszűnik,

s a csecsemő rózásabbá, vidámabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily változatos perczében, a

SCOTT-féle Emulsio erőt kölcsönöz, bátorít, s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

AZ Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — hárjuk figyelembe venni.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

Szájpadiás nélküli fogakat fogsorokat aranykoronákat és hidakat,

továbbá minden e szakmába vágó műdolgotak jutányos áron készit

PÁLMAI ISTVÁN fogműterme

Fiume De la Ville szálló II. em.

Nyitva d. e. 9—12-ig d. u. 3—8-ig.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacevics féle teavaj
kizárólagos elárúsítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, turó és vaj és Tiszta akácmez nagyban és kicsinyben. TELEFON

Házi turó kgonként 48 fillérért.

Ócska vasárukat

Rezet, ólmot, használt gépeket, üres petróleumos és olajhordókat, friss bőrt, báránybőrt stb. veszek olcsó áron.

Nagy raktár régi géprészekben, gáz- és kazán csövekben, kerekben stb.

Deutsch Ignác

ócskavaskereskedő

FIUME Via Macello 5. sz. TELEFON 760.

Tisztelettel értesitem, a n. é. közönséget, hogy e hó 15-én áthelyezem

monogrammm-himző,

gép-harisnyakötő

plüsszirozó és guvrirozó üzletemet az Andrassy u. 24. sz. alól a Via Adamich 1. sz. alá (Európa szálló).

Egyben megjegyzem, hogy e hó 6. és 7-én az az izrael. husvétünnep miatt zárva tartok.

Minél számosabb rendelést kérve, melyeknek kiválóan szép kiviteléért kezeskedem vagyok kiváló tisztelettel WEISZ T.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszertárak, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMEBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg felelnek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Ujszülött gyermekek részére

az összes higienikus cikkeket rektáron tartom és pedig: Pelenkanadrág, flanelin alátétek, baby ingecskek, has- és köldökkötők, szoptatos dajkának való mellény, gyermekágy-kötők, fásli stb. Mindezen cikkek higienikus Tetrá-szővetből készültek, a mely a nedvességet rögtön beszívja és a testét ilyformán mindig szárazon tartja.

VUJA M. Via Adamich.

VARIETE INTERNAZIONALE

Esténi kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Verseny nélküli üzlet,

melynek csak készpénz bevételei vannak és igen csekély üzleti költséggel dolgozik -- egyedülálló hölgynek is alkalmas -- elköltözés miatt azonnal olcsón eladó.

Szükséges tőke 5000 korona. Közelebbit e lap kiadóhivatalában.

FIUMEI első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskában.

VÉDJEJY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezeskedik.

Cirkvenica

Palace Hotel THERAPIA Szanatorium.

Téli üdülőhely a magyar tengerparton, Fiume mellett.

Hajó-közlekedés naponta négyszer.
Enyhe tengeri klíma. 120 szoba. Modern kényelem.

Penzió 7 koronától.

Tökéletes orvosi berendezések. Orvos dr. **GROÓ Béla.**

Prospektust küld:

THERAPIA igazgatósága Cirkvenicán.

OH JAJ!

Megfojt az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított

ELJEN!

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Corsia Deákon a pályaudvarral szemben levő

Newyork kávéházat

átvettem. Jó magyar üvegborokkal, naponta frissen csapolt sörrel és kifogástalan kávéházi italokkal szolgálom minden időben. Éjjeli 2 óráig nyitva. Esténi cigányzene! Figyelmes kiszolgálás!

Tisztelettel **DÖMÖTÖR JÁNOS.**

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitünő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak

Az idegenek találkozó helye.

A **DREHER ANTAJ**-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) **FIUMEI FÓRAKTÁRA.**

iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 22.

Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör heteréként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rупnik Emil, Urményi-tér 6.

Női kalap divatterem

Értesitem a n. é. közönséget, hogy üzletemet

Corso 16. szám alá I. em.

a városi torony mellett helyeztem át Legújabb párisi modellek és formák vagy választéka.

Tisztelettel **WEISS FANNY** Corso 16 (azelőtt Via Andrassy 13.)

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — **VELENCE** — San Marco

Az előkelő idegenek találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron. — és étlap szerint. —

Tulajdonos: **Leopold Alfréd.**